begebung nach Verfall«, »Das Recht des Komissionshandels«, »Das Wechselrecht«, dále »Das Enteignungsrecht«). Nejznámějším však se stal jako vydavatel a spolupracovník znamenitého a oblíbeného právnického časopisu »Zeitschrift für das Privat- und öffentliche Recht der Gegenwart«, který vycházel od roku 1874 do 1916, zachovávaje si stále vysokou úroveň a čítaje mezi svoje spolupracovníky významné theoretiky všech oborů právních věd. —n—

**Prof. Bohumil Baxa padesátníkem.** Dne 21. července tohoto roku slavil děkan právnické fakulty university Masarykovy v Brně profesor JU & PhDr. Bohumil Baxa své padesáté narozeniny. Ovšem u pracovníků rázu profesora Baxy neznamená takovýto mezník číselný také hranici v jeho činnosti. A proto ani nesmíme snad činiti z pouhé číslice uzávěry, které by jistě byly mylné. Ostatně přehlédneme-li jeho dosavadní činnost třebas jen letmo, poznáme ihned na první ráz úsilovnou jeho práci od prvých počátků odborného působení. Baxa nejprve se obrátil k povšechným otázkám zvláště první svou prací uveřejněnou v České Revui roku 1903 »Nejstarší zákonník světa (babyl. krále Hammurabiho)«, pak však další svou prací tamtéž uveřejněnou r. 1905. »Francouzští spisovatelé a česká otázka« již se zřejmě objevuje jeho postup v práci, orientovaný zprvu historicky, a později ústavněprávně. Tím směrem pokračuje ve svých dalších studiích »O přihlášení zemí koruny české k Německému Bundu« (Čas. Čes. Mus. 1905) a pak »Absolutismus, konstitucionalismus, parlamentarismus« (Čes. Nár. Hlídka 1907) a z téže doby pojednání více příležitostná »Rozluka státu a církve ve Francii« a »Rakousko-uherské vyrovnání« (obojí tamtéž 1907). Tehdy kolem roku 1908 připravoval se Baxa na historickou dráhu také dalším studiem na fakultě filosofické, na níž r. 1905 byl složil druhý doktorát z filosofie. Jako výsledek pilných studií pak r. 1906 uveřejnil v »Knihovně Sborníku věd právních a státních« (řady B čís. 9) první větší práci, byť zbarvení historického, přece již jevící prvé známky odklonu k nově zvolenému poli působnosti. Je to soubor statí nadepsaný »K dějinám veřejného práva v zemích koruny české 1780 až 1848«, která však zůstala neukončena (pouze I. díl). Teprve ve druhé své knize z r. 1908 »Inkolát a indigenát v zemích koruny české« (v téže knihovně ř. B. čís. 16) přestoupil na pole historické, jemuž se později věnoval svým učitelským úřadem, zejména když byl povolán po převratě (23. července 1919) za řádného profesora pro dějiny práva na území republiky československé na právnickou fakultu Masarykovy university v Brně. Ale svůj sklon nemohl Baxa nikterak zapříti. A proto vrací se záhy k veřejnému právu studiemi z parlamentarismu, o němž již dříve — jak jsme se výše zmínili — pracoval, srovnávací studií »Parlament« (neukon., jen díl I.) z r. 1913 a pak »Právní povaha řádů parlamentních« (1919). V tomto směru pokračoval i ve studii o »Župním zřízení« (Mimoř. sjezd čes. okresů) a pak články uveřejněnými ve »Vědeckých ročenkách« brněnské fakulty (»Vývoj a dnešní stav myšlenky zastupitelské ve sborech zákonodárných, Zásada dělení moci ve státu a soustava parlamentní«.) Za války neúnavně přispíval do známé odborně popularisační sbírky »Za vzděláním« drobnými studiemi »Sněm království Českého« (1913), »Říšská rada« (1917), »Stát« (1917) a pokračoval v této činnosti po převratu v »Občanské knihovně« (»Republika, Parlament, Formy republiky, O vládě parlamentní, v »Knihovně Národa« (Autorita státní«) a pod. Po převratu účastnil se také prací v revolučním Národním Shromáždění, zvláště jako expert při zdělávání parlamentních jednacích řádů. Přesídliv do Brna na své nové působiště, byl při založení moravské odbočky pražské Státovědecké společnosti a na fakultě je od jejího počátku předsedou a známým vlídným examinátorem v komisi pro první státní zkoušky.

Z tohoto stručného výčtu Baxovy bohaté činnosti je jistě nepochybno, že jeho padesáté narozeniny mohou znamenati pro jubilanta pouhou příležitost k přehlédnutí dosavadní jeho práce, nikoliv metu konečnou. Ča.